

Kultur- og kirke departementet
Postboks 8030 dep
0030 OSLO

REF.

VÅR REF.
/IB

DATO
29.01.2009

Språkpolitikk og pressepolitikk

Språklig toleranse og individets frihet til å velge målform er etter Språkrådets mening sentrale prinsipper.

Språkrådet viser til *St.meld. nr. 35 (2007–2008) Mål og mening*, der det heter: "Departementet ventar at riksdekkjande aviser i større grad gjev høve til å nytta nynorsk på redaksjonell plass" (s. 212). På denne måten følger departementet opp det Språkrådets utredning *Norsk i hundre!* pekte på i 2005: "Den språklige disiplineringen i mediene, som utestenging fra en del riksdekkende aviser, har i dag negative virkninger på den offentlige samtalen på norsk" (s. 86).

I det moderne samfunnet er pressen et viktig forum for offentlig samtale. Dette var også et sentralt moment da Stortinget vedtok pressestøtten i 1969. Det var et uttrykt formål å fremme demokratisk deltakelse og det vi med dagens ord ville kalle et mangfold i meningsutveksling i samfunnet. Senere har Stortinget mange ganger drøftet ulike sider ved den samlede pressestøtten, både den direkte og den indirekte. Den språkpolitiske siden av saken, og om saken har en språkpolitisk side, har knapt vært tatt opp.

Ut fra de nevnte prinsippene betrakter Språkrådet den praksis som utøves av mange norske aviser, som uheldig, idet det ikke er mulig for journalistene fritt å velge målform. På denne måten bidrar avisene til å gi sine lesere et dårligere og mer ensartet språklig tilbud. Språkrådet anser det dessuten som svært beklagelig at journalistene i sitt redaksjonelle virke ikke nyter godt av den språklige frihet som naturlig bør følge av at bokmål og nynorsk er sidestilt, offisielle målformer i Norge.

Både folkevalgte og departement har markert tydelig at staten ikke skal blande seg inn i 'medieinnholdet' eller 'det redaksjonelle'. Det er et synspunkt vi selvsagt deler. I statssekretær Wegard Harsviks kommentar til den aktuelle debatten defineres målform som en del av medieinnholdet, og en kobling av språklig toleranse og pressestøtte avvises. Språkrådets styre har ikke tatt stilling til om det bør knyttes språkpolitiske vilkår til pressestøtten. Men vi mener det er relevant at spørsmålet om frihet til å velge målform, også i pressen, løftes frem og diskuteres videre.

POSTADRESSE
Postboks 8107 Dep
NO-0032 OSLO

KONTORADRESSE
Observatoriegata 1 B
NO-0254 OSLO

TELEFON
+47 22 54 19 50
TELEFAKS
+47 22 54 19 51

E-POST
post@sprakradet.no

INTERNETT
www.sprakradet.no
www.sprakradet.no

Debatten har etter vår mening avdekket et åpenbart behov for dialog mellom sakens mange parter. Det ønsker Språkrådet å bidra til, gjerne ved å arrangere en rundebordskonferanse der saken kan belyses fra sine mange prinsipielle sider. Dette drøfter vi gjerne nærmere med departementet i nær framtid.

Vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ida Berntsen', with a stylized flourish at the end.

Ida Berntsen
Styreleder